

פתיחה לפרק "מציאת האשה"

מנהג אחר שקיבל תוקף הלכתי היה שהבעל מתחייב מצדו על סכומים מסויימים (הנעשים כתוספת לכתובה, נוסף למה שהוא רוצה להוסיף בכתובתה לפי רצונו) כנגד הסכום שהוא מקבל בנדוניה. הסכומים הללו משתנים לא רק לפי גודלה של הנדוניה שמקבל הבעל אלא גם לפי טיבה. שיש לחלק בין כספים בעין שהוא מקבל (שהוא יכול לעשות בהם עסק ולהרוויח בו), או רכוש שאינו ניתן להוצאה. שאלה זו נעשתה מורכבת יותר משום שהיה נהוג להעריך את הנדוניה יותר מערכה לשם כבוד. שאלה מפורטת בענין הנדוניה היא כיחס לשליטתה של האשה בנדוניה שהיא מקבלת מאביה. האם יכולה היא לעשות בה כרצונה או שהיא מוגבלת על ידי התנאים שמעמיד אביה בזה. בעיות אלה לפרטיהן הן המתבררות בפרק זה.

אף על פי שפרק זה פותח בהלכה קצרה בענין זכויות הבעל בממון שאשתו השיגה שלא על ידי עבודה, מכל מקום עיקרו עוסק בדיני הנדוניה שמכניסה האשה בשעת הנישואין. הנדוניה שמביאה אשה מבית אביה בשעת נישואיה אינה מדין תורה, ואינה נחשבת כמרכיב הכרחי של הסכם הנישואין. אולם במשך הדורות התגבשו מנהגים קבועים בנושא זה, וחכמי ישראל נתנו להם תוקף הלכתי. שאלה עיקרית בנושא זה היא ביחס למהות ההתחייבות מצד האב לתת את הנדוניה, והאם התחייבות זו היא אישית על האב או שהיא כשעבוד המוטל גם על נכסי האב. ובפרטי הדברים — האם יש קצבה לנדוניה, כלומר, האם יש גבול מינימלי לסכום הניתן למטרה זו. ומאידך — מה הוא היחס בין הנדוניה ובין כלל רכושו של האב.